

Bohoslužby v Zábřeze 7.února 2016

Lk 5, 1-11

Milé sestry, milí bratři, tak si říkám, které z těch našich sborových dětí bude jednou farářem, či jiným aktivním Božím služebníkem? Dá se to již takto brzy poznat? Zcela automaticky řekneme, že jistě že ne, ale přeci jen v nitru nám to tak nějak pracuje a ukazuje ke vhodnosti či nevhodnosti jednotlivců. Abychom to posoudili, musíme si zvolit nějaké měřítko, podle kterého se rozhodujeme. To jednou bude dobrý Boží služebník, protože ... protože dobře zná příběhy z Bible, dává pozor na výklad v nedělní škole, je vzorný v nábožku. Podobně by to asi šlo uplatnit i později. Když jsem studoval na fakultě, bylo tam mnoho studentů, opravdu vynikajících, horlivě se zajímajících o různé otázky a témata. A člověk by se řekl, že právě tito budou dobrými služebníky, protože chtějí vědět, chtějí znát, zajímají se o věci Boží.

Když čteme slova dnešního evangelia, vidíme najednou, že se věci můžou mít ale i jinak. Pokud bychom tento příběh neznali, jistě bychom řekli, že ti, kdo budou Ježíši sloužit, se najdou z davu posluchačů. Vždyť to jsou právě ti lidé, kteří chtějí slyšet, chtějí vědět, chtějí znát odpovědi na své otázky. Lukáš tento příběh začíná právě poznámkou, že se na Ježíše tlačili, aby slyšeli slovo Boží. Nejde tedy o zázraky, nejsou to senzacechtiví čumilové, ale jsou to opravdu zájemci o slovo Boží. Jsou tak horliví, že Ježíš nakonec před nimi musí ustoupit do loďky, aby jim mohl volně zvěstovat své slovo. Jinak by ho jistě zatlačili až do vody, což je místo, odkud se určitě mluví dost špatně. Můžeme si tedy říct, že je to úžasné, když je zde tolik horlivých posluchačů, bude alespoň z čeho vybírat.

Do děje je tak nenápadně vtažena ještě ale další skupina lidí. Jsou zde rybáři, kteří právě došli a čistí síť. Jsou u Ježíše spíše náhodou, dalo by se říct. A možná by mu asi ani nevěnovali pozornost, kdyby nepožádal jedno z nich, aby mu půjčil loď a odrazil s ní kousek od břehu. Nejde tedy neslyšet Ježíšova slova, když je člověk již tak blízko, vlastně blíž než ten zástup. Jak ukazuje pokračování textu, asi neměli ti rybáři moc velikou radost. Být to na nich, nesedí zde na lodi, ale jdou si odpočinout. Vždyť celou noc lovili a jsou unaveni. Navíc úlovek za nic nestál. V takové situaci člověk nemá moc náladu na poslouchání nějakých moudr. Takže se ty dvě skupiny od sebe opravdu hodně liší. Jedni naslouchají s dychtivostí, sami aktivně přišli, druhí jsou zde spíše z nutnosti.

Ježíš si je vědom toho, že rybářům svou prosbou moc radosti neudělal. Vždyť po namáhavé práci měli právo na odpočinek. A tak jeho slovo vypadá jako snaha o určité vyrovnaní. Vybízí Šimona, kterému loďka patřila, aby s ní odrazil ještě dál a jel na hlubinu. A v tu chvíli dochází k něčemu zvláštnímu. I když je otázka, je-li něco skutečně zvláštního. Šimon poznamenává, že lovili celou noc a nic nechytli, ale když chce, tak sítě spustí. Asi nemá cenu se dohadovat. A vlastně ani není zřejmé, co tím Ježíše sleduje. Během toho, co mluvil rybářům došlo, s kým se setkávají. Ježíš nebyl určitě někým neznámým. A tak jeho slovo má určitou váhu. Minimálně kvůli tomu je třeba ho respektovat.

Tato chvíle je velice pozoruhodný okamžik. Zcela jistě se nám to stává v životě také. Jsme odborníci, víme, co a jak funguje. Zejména s naším životem. Pak ale přijde Ježíš a ukáže, že by to mohlo být jinak. Vyzve nás, abychom to jinak zkusili. A člověk mu uvěří. Možná ani neví přesně proč? Ale udělá něco, co by jinak neudělal. Šimona by nenapadlo jet v takovou dobu někam na hlubinu a spustit sítě. Tak rybáři prostě nepracují. Ale cosi mu říkalo, že by měl Ježíši vyhovět. Podle jeho reakce je patrné, že nečekal takový úlovek. Stejně jako my často nečekáme, že uposlechnutí Božího slova přinese tak hojné ovoce. Nedá se říct, že by Šimon tomu slovu uvěřil, spíše se jím nechal přesvědčit, nechal se ukecat. Jakmile jsou sítě plné, vidí Šimon Petr, že se stalo něco nezvyklého. A je mu jasné, že to má souvislost s Ježíšem a jeho slovem. Je to pro něj docela šok a prosí Ježíše, aby odešel. Zvláštní postoj. Kdo by to řekl, že právě takto bude Petr reagovat? Ten, co se zde objevil spíše náhodou, najednou vypadá, jako by slyšel všechna Ježíšova kázání, jakoby ho velice dobře znal. Vždyť poznává, že v Ježíši zapůsobila Boží moc a on sám je jen hříšník. Je mezi nimi veliká propast a je si navíc vědom toho, že jako hříšník před Boží tváří nemůže obstát. Nemůže přijmout tak velikou milost. Je to taková asi přirozená reakce, že člověk vědom si své hříšnosti má strach z Boží přítomnosti. Kolikrát můžeme i kolem sebe slyšet námitku, že já takový hříšník nemůžu přeci vstoupit do kostela. Je to přirozená reakce, možná působení toho zlého, který se snaží takto na poslední chvíli zabránit člověku v přijetí Boží milosti. Jak totiž můžeme vidět, Bůh se hříšného člověka neštítí a nezamýšlí proti němu nic zlého. Naopak, v Ježíši Kristu jej touží přijmout a očistit tak od jeho hříchů.

Ta reakce Šimona Petra stojí za zmínku i v souvislosti s oním zástupem. Lidé, kteří v něm za Ježíšem přicházeli, věděli o koho se jedná. Dychtili po jeho slovu jako slovu Božím. Ale přišli, slyšeli, odešli. Jakoby je to slovo míjelo, jakoby se jich snad ani netýkalo? Je to docela zvláštní postoj ve srovnání právě s tím Petrem. Stačilo mu málo, aby pochopil, že to slovo jej vede na kolena, aby vyznával svůj hřích. Do jisté míry to vypadá dost nečekaně, protože ten zprvu pasivní posluchač ta slova bere velice vážně a aktivně. Působí na něj a mění ho. Co vypadalo jako odměna za investovaný čas, se ukazuje jako podaná ruka Boží, výzva k následování. Ostatně Ježíš na Petrovu prosbu, aby odešel, reaguje právě tím, že jej povolává do své služby, zve ho, aby šel s ním. Učedníkem, služebníkem se tak stává někdo, kdo o to vlastně ani nestál. Je to možná trochu postavené na hlavu, alespoň z toho lidského logického pohledu. Ale Bůh takto pracuje. Povolává si toho, kdo na slovo reaguje, kdo je tímto slovem zasažen, kdo si uvědomuje jeho vstup do lidského života.

Na povolání Šimona Petra a jeho druhů rybářů si tak smíme uvědomit, že Bůh posuzuje lidskou aktivitu zcela jinak. Jak již říkal Samuelovi, nehledí jen na to, co má před očima, ale hledí k srdci, tedy tam, kam my nevidíme. Proto se jeho učedníky stávají často ti, kteří z lidského pohledu nejsou zrovna nejlepšími kandidáty. Četli jsme to i u povolání proroka Izaiáše. Ten také měl strach, cítil se sám nehodný. Ale Bůh se jej dotkl, očistil a svěřil mu snad nejkrásnější slova, která můžeme číst ve Starém Zákoně, tedy slova o Boží milosti a jeho cestě za člověkem. V Boží službě tak nejde jen o lidské předpoklady, lidskou aktivitu, ale právě tento Boží dotyk. Sami můžeme být znalci Písma, znát jej i pozpátku se všemi souvislostmi. Ale pokud v těchto slovech nepoznáme, jak velká propast zeje mezi námi a Bohem a že ji sami nepřekleneme, jsou to jen zajímavá slova, která nám neprospějí. Stejně je tomu s nasloucháním. Nejde jen o to být horlivým posluchačem. Jde o to nechat Boha, aby skrze toto naše naslouchání s námi pracoval. Tak jako pracoval s Izaiášem nebo Petrem.

V dnešním textu jsme mohli potkat dvě skupiny lidí, které se ocitly před Ježíšem. Jak jsme mohli poznat, vlastně nezáleželo tolik na důvodu, proč tam byli, jak se tam dostali. Rybáři přeci působili spíše jako ti, kteří ani nemají o slovo zájem. Ale pak se stalo něco, co je nesmírně důležité. Šimon Petr tomu slovu uvěřil, poslechl jej a poznal jak nehodný před Bohem je. I nás takto má slovo Boží vést. Nejen k tomu, abychom ho hltali a Ježíše zatlačovali svou touhou po poznání až téměř do vod jezera. Mnohem silnějším se to slovo stává, když člověka před Ježíšem vede na kolena, vede ho k vyznání vin, vlastně k poznání sebe sama. Z toho přichází člověku největší užitek.

Někdy se tak můžeme cítit nehodni nejen Božího povolání, ale vůbec jeho blízkosti. Spolu s Petrem i Izaiášem bychom nejraději volali, ať Bůh odejde, protože jsme lidmi hříšnými. Nejsme hodni darů, které nám dává. Ale Bůh nás v takové situaci nejen neodmítá, ale dokonce zve, abychom to, co umíme, konali pro něj, stáli v jeho službě. Vždyť přeci jde o to svědčit lidem ztraceným v tomto světě, lidem skrývajícím se před Bohem a všem těm, kteří mají strach z pohledu na jeho tvář, o Boží milosti, která každého hříšníka přijímá. A zde je přeci jen mnohem lepším svědkem ten, kdo se s touto milostí sám potkal a zakusil její sílu ve svém životě, než ten, kdo ji má dobře nastudovanou. Ostatně Petr sám se později stal znovu takovýmto svědkem, když nejen naslouchal slovům Ježíšovým, ale když poznal, že až teprve odevzdání se Bohu, spolehnutí ne na svou ale na jeho sílu z něj činí skutečně silného Božího služebníka.

Pane Ježíši, děkujeme, že se k nám skláníš, přicházíš se svým povoláním. Prosíme, dej nám, ať tvé slovo nejen studujeme, ale ať se nám stává slovem živým, slovem, které v tobě žijeme.

Neděle 7.února 2016

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 01 Březen 2016 12:14 -

Amen.